

USNESENÍ

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Dušana Schinzela a soudců JUDr. Terezy Richterové a JUDr. Jiřího Horáka ve věci

žalobců: **a) I.K.,** narozená dne XXXXX
bytem XXXXX
zastoupený advokátkou Mgr. et Mgr. Kamilou Mesiarkinovou
sídlem Josefská 504/8, 602 00 Brno

b) C.K., narozený dne XXXXX
bytem XXXXX
zastoupený advokátkou Mgr. et Mgr. Kamilou Mesiarkinovou
sídlem Josefská 504/8, 602 00 Brno

proti
žalovaným: **1. R.K.** narozený dne XXXXX
bytem XXXXX
zastoupený advokátem Mgr. Ing. Martinem Matějkou
sídlem Jana Babáka 2733/11, 612 00 Brno

2. M.K., narozená dne XXXXX
bytem XXXXX
zastoupená advokátem Mgr. Ing. Martinem Matějkou
sídlem Jana Babáka 2733/11, 612 00 Brno

o žalobě z rušené držby

o odvolání žalobkyně a) a žalobce b) a o odvolání žalovaného 1. a žalované 2. proti usnesení Okresního soudu Brno-venkov (dále jen „soud prvního stupně“) ze dne 29. 8. 2022, č. j. 11 C 193/2022-67

takto:

I. Usnesení soudu prvního stupně se ve výroku II. **mění** takto:

Žalovaný 1. a žalovaná 2. jsou povinni zdržet se rušení držby vodovodní přípojky nacházející se na pozemku p.č. XXXXX v katastrálním území XXXXX a zdržet se rušení držby vodovodu vedoucího od vodovodní přípojky na pozemku p.č. XXXXX přes pozemky p.č. XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX a XXXXX, vše v katastrálním území XXXXX, a to v průběhu trasy vodovodu dle geometrického plánu č. 2174-8/2022 ověřeného M.S., který je nedílnou součástí tohoto usnesení, přičemž konkrétně jde o zdržení se jakýchkoliv zásahů do uvedené vodovodní přípojky a do potrubí vodovodu, zejména jejich poškození, přeseknutí, překopnutí či jiného mechanického odstranění.

II. Usnesení soudu prvního stupně se ve výroku I. **mění** takto:

Žalovaný 1. a žalovaná 2. jsou povinni do 3 dnů od právní moci tohoto usnesení uvést potrubí vodovodu vedoucí od vodovodní přípojky na pozemku p.č. XXXXX přes pozemky p.č. XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX a XXXXX, vše v katastrálním území XXXXX, a to v průběhu trasy vodovodu dle geometrického plánu č. 2174-8/2022 ověřeného M.S.,

který je nedílnou součástí tohoto usnesení, do předešlého stavu tak, že odstraní napojení vodovodu do nového potrubí ve dvou narušených místech na pozemcích p.č. XXXXX a XXXXX a propojí vodovod do potrubí vedoucího v přímé linii přes pozemky p.č. XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX a XXXXX, vše v katastrálním území XXXXX, v trase vodovodu dle geometrického plánu č. 2174-8/2022 ověřeného M.S., který je nedílnou součástí tohoto usnesení.

- III. Žalovaný 1. je povinen zaplatit žalobkyni a) a žalobci b) oprávněným společně a nerozdílně na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů částku 13 922 Kč do tří dnů od právní moci tohoto usnesení k rukám zástupkyně žalobkyně a) a žalobce b).
- IV. Žalovaná 2. je povinna zaplatit žalobkyni a) a žalobci b) oprávněným společně a nerozdílně na náhradu nákladů řízení před soudy obou stupňů částku 13 922 Kč do tří dnů od právní moci tohoto usnesení k rukám zástupkyně žalobkyně a) a žalobce b).
- V. Usnesení soudu prvního stupně se výroku IV. **mění** takto:
Žalobkyně a) je povinna zaplatit České republice – Okresnímu soudu Brno-venkov na soudním poplatku za žalobu částku 2 000 Kč do tří dnů od právní moci tohoto usnesení.
Žalobce b) je povinen zaplatit České republice – Okresnímu soudu Brno-venkov na soudním poplatku za žalobu částku 2 000 Kč do tří dnů od právní moci tohoto usnesení.
- VI. Žalobce b) je povinen zaplatit České republice – Okresnímu soudu Brno-venkov na soudním poplatku za odvolání částku 2 000 Kč do tří dnů od právní moci tohoto usnesení.
- VII. Žalovaná 2. je povinna zaplatit České republice – Okresnímu soudu Brno-venkov na soudním poplatku za odvolání částku 2 000 Kč do tří dnů od právní moci tohoto usnesení.

Odůvodnění:

- 1. V záhlaví označeným usnesením soud prvního stupně zamítl žalobu, kterou se žalobci domáhají uložení povinnosti žalovaným uvést potrubí vodovodu ve vlastnictví žalobců vedoucího od vodovodní přípojky na pozemku p.č. XXXXX přes pozemky p.č. XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX a XXXXX, vše v k.ú. XXXXX, a to v průběhu dle geometrického plánu č. 2174-8/2022 M.S., do původního stavu (výrok I.), žalovaným uložil povinnost zdržet se rušení držby vodovodu ve vlastnictví žalobců vedoucího od vodovodní přípojky na pozemku p.č. XXXXX přes pozemky p.č. XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX a XXXXX, vše v k.ú. XXXXX, a to v průběhu dle geometrického plánu č. 2174-8/2022 M.S., který tvoří nedílnou součást usnesení (výrok II.), rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení (výrok III.) a že žalobci jsou povinni společně a nerozdílně zaplatit České republice na účet Okresního soudu Brno-venkov soudní poplatek za žalobu ve výši 5 000 Kč (výrok IV.).
- 2. Soud prvního stupně při rozhodnutí aplikoval ustanovení § 176, § 177 odst. 1, § 178, § 180 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“), a § 1003, § 1007 odst. 1 a § 1008 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku (dále jen „o. z.“). Usnesení odůvodnil tím, že vodovod ve vlastnictví žalobkyně a) a žalobce b) (dále jen „žalobci“) coby uživatelů tzv. Areálu služeb byl uložen v trase uvedené v geometrickém plánu, který je nedílnou součástí rozsudku, a žalobci prokázali, že jejich držené právo užívání vodovodu bylo svémocně narušeno jednáním žalovaných, ke kterému došlo dne 10. 8. 2022 formou přepojení vodovodu z původní trasy na novou větev bez souhlasu žalobců a bez veřejnoprávního povolení. Ačkoliv žalovaný 1. a žalovaná 2. (dále jen „žalovaní“) jsou jako stavebníci povinni dle rozhodnutí stavebního úřadu zajistit přeložení stávajícího vodovodu pro XXXXX, bylo prokázáno, že žalovaní při přeložení

vodovodu nepostupovali podle schválené projektové dokumentace a byli nuceni požádat o dodatečné povolení zkrácené vodovodní přípojky. Svémocné rušení držby žalobců spatřoval soud prvního stupně v tom, že žalobci již nemohou vykonávat držbu vodovodu tak, jak ji vykonávali původně, a proto vyhověl žalobě o uložení povinnosti žalovaným zdržet se rušení držby vodovodu. Žalobu o uložení povinnosti žalovaným uvést potrubí vodovodu do původního stavu soud prvního stupně zamítl, neboť takový žalobní petit je neurčitý a nevykonatelný, když žalobci neuvedli, do jakého původního stavu by měl být vodovod uveden a jakým způsobem. O náhradě nákladů řízení rozhodl podle § 142 odst. 2 o. s. ř. O povinnosti žalobců zaplatit soudní poplatek za žalobu rozhodl podle položky 4 bodu 1 písm. a) sazebníku soudních poplatků coby přílohy k zákonu o soudních poplatcích.

3. Proti výroku I. usnesení soudu prvního stupně podali žalobci odvolání. Uvedli, že předešlý stav potrubí vodovodu byl dostatečně zdokumentovaný žalobci i projektem samotných žalovaných, kteří přeložení vodovodu svémocným zásahem fakticky provedli. Pakliže soud prvního stupně konstatoval, že žalobci držené právo užívání vodovodu bylo jednáním žalovaných fakticky svémocně narušeno, musí být logicky dán i způsob, kterým k narušení došlo, totiž přepojením stávajícího vodovodu do nově zbudovaného vodovodu na dvou místech. Je proto zcela zřejmé, že navrácením v předešlý stav se rozumí zpětné napojení vodovodu v jeho původní trase za využití původního vodovodu v přímé linii, který přes dotčené pozemky stále vede, byť není v současné době přímo napojen na přívod vody. Původní trasou vodovodu se rozumí trasa vyznačená v geometrickém plánu, žalobní petit proto žalobci považují za dostatečně určitý a vykonatelný, nicméně pro účely odvolacího řízení jej upřesnili a navrhli změnu výroku I. usnesení tak, že žalobě bude i v této části vyhověno.
4. Proti výroku II. usnesení soudu prvního stupně podali žalovaní odvolání. Uvedli, že se nemohli písemně vyjádřit k žalobě před rozhodnutím soudu prvního stupně, čímž došlo k nerespektování římskoprávní procesní zásady, aby byla vyslechnuta i druhá strana, což způsobilo, že soud prvního stupně nezjistil úplně skutkový stav věci. Dále namítali, že řízení je zatíženo jinou procesní vadou, která spočívá v absenci razítka autorizovaného zeměměřičského inženýra na geometrickém plánu, který je nedílnou součástí usnesení, a dále že tento geometrický plán nebyl odsouhlasen příslušným katastrálním úřadem. Poukázali též na to, že nebyl proveden zásadní důkaz, a to projektovou dokumentací povolené stavby přeložky vodovodního potrubí, o které bylo pravomocně rozhodnuto stavebním úřadem v XXXXX dne 10. 7. 2015, a na základě tohoto rozhodnutí žalovaní mohli přeložku vodovodního potrubí realizovat bez dalšího podle situačního výkresu, který přiložili. Přeložku vodovodního potrubí sice provedli odchylně od trasy povolené rozhodnutím stavebního úřadu, avšak odchylka od trasy je nepodstatná, a například pokud došlo k posunutí místa napojení na stávající vodovod, došlo k tomu se souhlasem vlastníka dotčeného pozemku p.č. XXXXX pana D. Souhlas žalobců s přeložkou vodovodního potrubí nebyl potřeba, jelikož přeložku žalovaní provedli na základě pravomocného rozhodnutí stavebního úřadu, které vylučuje svémocnost narušení držby a musí vést k závěru, že žaloba není důvodná. Žalovaní poukázali na to, že žalobcům voda teče bez omezení, v připojení na vodovodní řad nebyli nijak narušeni, nedošlo téměř k žádné odstávce dodávky vody a žalobci si přepojení na novou větev potrubí ani nevšimli. Z toho plyne, že držba dodávky vody a připojení na vodovodní řad nebyla narušena. Žalovaným nyní zbývá odstranit původní potrubí, jímž už voda neteče, v čemž jim však brání napadené usnesení. Žalobu považují za zneužití práva nepožívající právní ochrany. Navrhli změnu výroku II. usnesení soudu prvního stupně tak, že žaloba bude i v této části zamítnuta.
5. Žalobci ve vyjádření k odvolání žalovaných uvedli, že jej považují za nedůvodné.
6. Žalovaní ve vyjádření k odvolání žalobců uvedli, že jej považují za nedůvodné.
7. Krajský soud v Brně (dále jen „odvolací soud“ – § 10 o. s. ř.) po zjištění, že odvolání byla podána osobami k tomu oprávněnými (§ 201 o. s. ř.), že směřují proti rozhodnutí, proti němuž je odvolání přípustné (§ 201, § 202 a contrario o. s. ř.), a že byla podána včas (§ 204 o. s. ř.), v souladu s § 212

a § 212a o. s. ř. přezkoumal usnesení soudu prvního stupně v rozsahu všech jeho výroků, nařídil k projednání odvolání jednání (§ 214 odst. 1 o. s. ř.), při němž provedl dokazování (§ 213 odst. 4 o. s. ř.), a dospěl k závěru, že jsou dány důvody pro změnu usnesení soudu prvního stupně.

8. Odvolací soud zjistil, v rozsahu podstatném pro rozhodnutí, následující skutkový stav věci:
- a) žalobci jsou spoluvlastníky [žalobkyně a) se spoluvlastnickým podílem o velikosti $\frac{1}{4}$ a žalobce b) se spoluvlastnický podílem o velikosti $\frac{3}{4}$] pozemků zapsaných na listu vlastnictví č. XXXXX pro katastrální území XXXXX, které tvoří tzv. „XXXXX“ (všechny pozemky dotčené tímto sporem se nachází v katastrálním území XXXXX, a tento údaj proto odvolací soud již v odůvodnění neopakuje). Tyto pozemky žalobců jsou blíže popsány v odstavci 10 odůvodnění usnesení soudu prvního stupně, přičemž vlastnictví žalobců k nim bylo zjištěno z výpisu z katastru nemovitostí ze dne 10. 11. 2021 na č. l. 42. Žalobci dále mají ve společném jmění manželů pozemek p.č. XXXXX, což bylo zjištěno z internetového výpisu z katastru nemovitostí na č. l. 220.
 - b) k posledně uvedenému pozemku žalobců p.č. XXXXX vede vnitřní vodovod zásobující XXXXX pitnou vodou z vodovodního řadu. Potrubí vnitřního vodovodu vede od vodovodní přípojky na pozemku žalovaných p.č. XXXXX (zjištěno z internetového výpisu z katastru nemovitostí na č. l. 221) přes pozemky p.č. XXXXX, XXXXX, XXXXX, XXXXX a XXXXX, tedy v průběhu podle geometrického plánu č. 2174-8/2022 M.S., jenž je nedílnou součástí tohoto usnesení odvolacího soudu. Pozn. odvolacího soudu: vodovodní přípojka je úsek vodovodního potrubí od odbočení z vodovodního řadu k vodoměru; za vodovodní přípojkou následuje vnitřní vodovod, což je část potrubí určená pro rozvod vody k nemovitostem žalobců (srov. § 3 odst. 1 a § 2 odst. 7 zákona č. 274/2001 Sb., o vodovodech a kanalizacích). U jednání odvolacího soudu vyšlo najevo, že žalovaní (prostřednictvím realizačního dodavatele) část potrubí vnitřního vodovodu v době po rozhodnutí soudu prvního stupně odstranili. Pro zjednodušení odvolací soud používá pro zmíněný vnitřní vodovod zkrácený pojem „vodovod“.
 - c) obecní úřad XXXXX (dále jen „stavební úřad“) vydal dne 10. 7. 2015 pod č. j. 1205/2015/BNS/SÚ rozhodnutí o umístění stavby 16 rodinných domů včetně páteřní komunikace a inženýrských sítí (dále jen „územní rozhodnutí“), jehož součástí bylo i rozhodnutí o umístění stavby přeložení stávajícího vodovodu pro XXXXX (v rozhodnutí označeno „SO 06“). Podmínkou pro umístění stavby přeložení vodovodu bylo, že přeložka vodovodu bude o délce 98 metrů z litiny 150 mm a bude umístěna na pozemcích p.č. XXXXX, XXXXX, XXXXX a XXXXX od stávající vodoměrné šachty na pozemku p.č. XXXXX směrem západním a po zlomu směrem severozápadním a na pozemku p.č. XXXXX bude propojena se stávajícím vodovodem; tuto stavbu je možno provést bez stavebního povolení nebo ohlášení stavebnímu úřadu na základě zmíněného územního rozhodnutí; stavebníky byli žalovaní, žalobci byli účastníky stavebního řízení. Tyto skutečnosti byly zjištěny z územního rozhodnutí na č. l. 21.
 - d) přeložku vodovodu začali žalovaní provádět počátkem roku 2022, což bylo mezi účastníky nesporné. Na kontrolní prohlídce svolané stavebním úřadem a konané dne 28. 4. 2022 bylo mimo jiné zjištěno, že žalobci nesouhlasí se stávající trasou v místě napojení, požadují napojení nového potrubí jiným způsobem a jeho položení do větší hloubky; stavební úřad konstatoval, že vodoměrná šachta byla osazena v rozporu s územním rozhodnutím a zakázal pokračovat v nepovolené stavbě. Tyto skutečnosti byly zjištěny z protokolu stavebního úřadu o kontrolní prohlídce ze dne 28. 4. 2022 (č. l. 17).
 - e) žalovaní dne 10. 8. 2022 (provedli) zprovoznili přeložení vodovodu na jinou trasu, což bylo mezi účastníky nesporné. Vyplývá to také z e-mailové komunikace jednatele společnosti XXXXX (najaté žalovanými k provedení přeložky) J.R. ze dne 9. 8. 2022 (č. l. 10v.), jenž žalobcům oznámil odstávku pitné vody do Areálu služeb dne 10. 8. 2022 z důvodu přepojení vodovodu na novou větev. Na tento e-mail reagovala zástupkyně žalobců dne 16. 8. 2022 e-

mailovou žádostí o navrácení do původního stavu, na což J.R. reagoval e-mailem dne 17. 8. 2022 tak, že přepojení konzultoval s žalovaným 1., který je investorem a zadavatelem prací; uvedené bylo zjištěno z e-mailové komunikace na č. l. 56.

- f) žalovaní podali ke stavebnímu úřadu žádost o vydání dodatečného povolení pro stavbu přeložky vodovodního potrubí, stavební úřad vydal rozhodnutí o zastavení řízení o žádosti žalovaných, toto rozhodnutí však zrušil Krajský úřad Jihomoravského kraje rozhodnutím ze dne 30. 1. 2023, č. j. JMK 15241/2023 (rozhodnutí je na č. l. 125). Z tohoto rozhodnutí vyplývá, že krajský úřad zjistil, že stavba přeložky vodovodního potrubí byla provedena v rozporu s vydaným územním rozhodnutím z těchto důvodů: a) na pozemku p.č. XXXXX byla vybudována nová vodoměrná šachta, která však nebyla pro realizaci přeložky potrubí využita, ačkoliv je zakreslena v projektové dokumentaci, a skutečné provedení přeložky proto neodpovídá projektové dokumentaci; b) je odchylka od trasy povolené územním rozhodnutím u pozemku p.č. XXXXX, kde se potrubí od původní trasy odklání o cca 6 m k hranici s pozemkem p.č. XXXXX; c) umístění napojení přeložky vodovodu na stávající vodovodní potrubí bylo provedeno na pozemku p.č. XXXXX namísto na pozemku p.č. XXXXX. Podle krajského úřadu stavební úřad učinil chybný závěr, že přeložka potrubí byla provedena v souladu s územním rozhodnutím pouze s nepodstatnými odchylkami (proto řízení o žádosti o dodatečné povolení stavby z důvodu její bezpředmětnosti zastavil), ačkoliv je evidentní, že se o nepodstatné odchylky nejedná.
- g) provedení přeložky vodovodu v rozporu s územním rozhodnutím potvrzují i samotní žalovaní v podaném odvolání, pouze argumentují tím, že odchylka od projektové dokumentace územního rozhodnutí je nepodstatná. Žalovaní předložili výkres se zobrazením původní a nové trasy vodovodního potrubí (č. l. 87), výkres se zobrazením trasy vedení původního vodovodního potrubí, trasy přeložky vodovodního potrubí a odchylky provedené přeložky od povolené trasy (č. l. 87v.), výkres přeložky vodovodní přípojky vyhotovený P.K. (č. l. 92v., 93) a výkres k dodatečnému povolení přeložky vodovodu vyhotovený H. (č. l. 94a). Z těchto výkresů bylo zjištěno, že nové potrubí bylo napojeno na původní vodovodní přípojku, ačkoliv původně byla budována vodovodní přípojka nová, k napojení nového potrubí na ni však nakonec nedošlo (to bylo mezi účastníky i nesporné). Z výkresů je zřejmé, že oproti územním rozhodnutím povolené trase přeložky vodovodního potrubí došlo k dvěma zásadním změnám, a to na pozemku p.č. XXXXX, kde bylo provedeno „odbočení z původní trasy v rádech metrů“ (slovy žalovaných), a dále že k napojení přeložky na stávající vodovodní potrubí došlo nikoliv na pozemku XXXXX, ale na pozemku p.č. XXXXX.
- h) ke dni vydání tohoto usnesení odvolacího soudu žalovaní prostřednictvím dodavatele (stavební společnosti), realizovali odstranění části vodovodního potrubí mezi pozemkem p.č. XXXXX, kde se přeložka napojuje na původní vodovodní přípojku, a pozemkem p.č. XXXXX, kde došlo k napojení přeložky na trasu původního vodovodního potrubí. Tato část původního potrubí se tedy již v zemi nenachází a voda je žalobcům dodávána z vodovodního řádu prostřednictvím žalovanými zbudované přeložky potrubí. Tyto skutečnosti byly mezi účastníky nesporné.

- 9. Při právním posouzení výše popsaného skutkového stavu odvolací soud aplikoval následující ustanovení:
- 10. § 1003 o. z.:

Držbu není nikdo oprávněn svémocně rušit. Kdo byl v držbě rušen, může se domáhat, aby se rušitel rušení zdržel a vše uvedl v předešlý stav.

§ 176 o. s. ř.:

Ustanovení § 177 až 180 se použijí, je-li z žaloby zřejmé, že se žalobce domáhá ochrany rušené držby.

§ 177 odst. 1 věta druhá o. s. ř.:

Žalobce musí prokázat, že jde o svémocné rušení držby.

§ 178 o. s. ř.:

V řízení se soud omezí na zjištění poslední držby a jejího svémocného rušení.

11. Z judikatury k žalobě z rušené držby lze poukázat na nálezný Ústavního soudu ze dne 21. 5. 2019, sp. zn. IV.ÚS 4306/18, podle něhož žaloba směřuje k ochraně posledního stavu držby a k jeho navrácení. Rozhoduje se o faktickém stavu, soud není oprávněn zkoumat hmotněprávní otázky a omezí se jen na zjištění skutkového stavu – v řízení se nezkoumá oprávněnost držby. Soud nezkoumá předběžné hmotněprávní otázky, zda jde o držbu řádnou, poctivou nebo pravou. Uvedené řeší soud případně až v následném petitorním řízení (o určení vlastnického práva, vydání neprávem zadržované věci, její součásti, vyklizení prostor atp.), vyvolaném žalovaným na ochranu jeho vlastnického práva. Pro úspěšnost žaloby z rušené držby je nutné (postačí), aby žalobce prokázal, že je držitelem věci a že žalovaný jeho držbu svémocně ruší; obecný soud zkoumá zejména skutkový stav a přihlídně ke všem podstatným okolnostem posuzované věci. V řízení nejde primárně o poskytnutí ochrany subjektivních práv, nýbrž o poskytnutí ochrany poslednímu faktickému stavu. Obranu žalovaného tak zásadně mohou představovat pouze námitky co do uplynutí prekluzivní lhůty (§ 1008 odst. 1 o. z.), neexistence žalobcovy držby, případně popření skutečnosti, že držba žalobce byla žalovaným vůbec rušena nebo byla rušena svémocně. V případě vypuzení držitele může žalovaný podle § 1007 odst. 1 o. z. ještě namítat, že žalobce nabyl držbu nepravou nebo že jej z držby vypudil. Námitky petitorního charakteru, např. že rušitel je vlastníkem, nejsou však v posesorním sporu o žalobě z rušené držby pro rozhodnutí soudu zásadní.
12. V usnesení ze dne 17. 9. 2019, sp. zn. III.ÚS 3018/18, pak Ústavní soud uvedl, že s ohledem na provizorní a prozatímní charakter ochrany držby nedochází v řízení o žalobě z rušené držby k posuzování právních otázek týkajících se např. oprávněnosti, řádnosti či poctivosti držby (žalovaný může toliko namítat, že žalobce získal proti žalovanému nepravou držbu nebo že ho z držby vypudil – srov. § 1007 odst. 1 o. z.), ale soud se omezuje pouze na zjišťování faktického skutkového stavu. Vyhovění žalobě nepředstavuje překážku věci pravomocně rozhodnuté ve vztahu k eventuální pozdější petitorní žalobě. Žalovanému, kterému bylo uloženo zdržet se zásahů do držby, resp. umožnit znovu nerušenou držbu, zůstává zachována možnost podat proti žalobci žalobu na ochranu svého vlastnického práva a v následném petitorním řízení prokazovat, že žalovaný (v řízení o žalobě z rušené držby žalobce) neoprávněně zasahuje do vlastnického práva žalobce (v řízení o žalobě z rušené držby žalovaného).
13. Odvolací soud v návaznosti na citovaná zákonná ustanovení a judikaturu předesílá, že se nezbyval (ani nemohl zabývat) posuzováním oprávněnosti, řádnosti či poctivosti držby vodovodu žalobci, a omezil se jen na posouzení faktického stavu věci (držby vodovodu žalobci). Nezabýval se proto například námitkou žalovaných, že vodovod žalobců je stavbou nepovolenou a neoprávněnou, neboť to není pro posouzení věci nijak významné. Zabýval se tedy jen tím, zda žalobci prokázali, že vykonávali držbu vodovodu, jímž do svých nemovitostí přijímali dodávku pitné vody, a že žalovaní tuto držbu vodovodu svémocně narušili (ruší), a dospěl k závěru, že žalobci tyto skutečnosti prokázali, a žaloba je proto důvodná. Současně byla splněna podmínka včasnosti podání žaloby dle § 1008 odst. 1 o. z. do 6 týdnů ode dne, kdy se žalobci dozvěděli o svém právu i o osobě, která držbu ruší; tímto dnem byl den 10. 8. 2022 a žaloba byla podána již dne 13. 8. 2022.
14. Poslední stav držby vodovodu existoval v té podobě, že tuto držbu vykonávali žalobci, a to tím způsobem, že předmětným vodovodem jim byla z vodovodního řádu dodávána pitná voda do jejich nemovitostí (Areálu služeb). Že tuto držbu vykonávali naposledy žalobci, bylo v řízení nepochybně prokázáno a žalovaní to ani nezpochybňovali, pouze poukazovali na to, že vodovod je „černou a neoprávněnou stavbou“. Narušení posledního stavu držby žalobců k vodovodu došlo

dne 10. 8. 2022 tím, že žalovaní zprovoznili přeložku vodovodu, kdy od uvedeného dne již není voda žalobcům dodávána vodovodním potrubím vedoucím v jeho původní trase (dle geometrického plánu, jenž je nedílnou součástí tohoto usnesení), ale je dodávána vodovodním potrubím vedoucím v jiné trase. Není vůbec podstatné, jak se žalovaní mylně domnívají, že „voda přeci žalobcům teče, a proto nemohlo dojít k narušení jejich držby vodovodu“, neboť poslední držbu vodovodu žalobci vykonávali v jeho jiné trase, než jaká je jeho trasa od 10. 8. 2022. Žalobci se způsobem provedení přeložky vodovodního potrubí žalovanými nesouhlasili a za takové situace je nutno narušení držby vodovodu ze strany žalovaných považovat za svémocné ve smyslu § 1003 o. z.

15. Svémoc žalovaných při narušení držby žalobců k vodovodu v jeho původní trase by mohla být vyloučena pouze v případě, pokud by žalovaní měli k provedení přeložky vodovodu úřední povolení. Toto je ostatně stěžejní námitka žalovaných proti žalobě, neboť mají za to, že k narušení držby žalobců nedošlo svémocně právě z důvodu existence předmětného územního rozhodnutí stavebního úřadu. Argumentaci žalovaných by odvolací soud přisvědčil za situace, pokud by přeložku vodovodního potrubí žalovaní skutečně provedli v souladu s tímto územním rozhodnutím, k čemuž ovšem nedošlo. Bylo totiž prokázáno, a žalovaní to sami potvrzují, že přeložku vodovodního potrubí provedli odchylně od trasy přeložky povolené územním rozhodnutím. Polemika žalovaných o tom, že se jedná o drobnou či nepodstatnou odchylku, je bezpředmětná, neboť rozhodující je jen a pouze to, že o odchylku jednoznačně jde (navíc má odvolací soud za to, že odchylka rozhodně není nepodstatná nebo drobná). Odchylka vyplývá z výkresů skutečného provedení přeložky vodovodního potrubí oproti schválené trase, jak je odvolacímu soudu předložili sami žalovaní. Je sice skutečností, že dodávka vody do Areálu služeb žalobců je prostřednictvím přeložky vodovodu zajištěna, pro žalobu z rušené držby je však podstatné pouze to, že žalovaní narušili poslední držbu žalobců tím, že voda jim bez jejich souhlasu a bez úředního povolení (v rozporu s územním rozhodnutím) teče (zčásti) jiným potrubím, než jak jim voda tekla do 10. 8. 2022. Jelikož žalovaní již odstranili část původního vodovodního potrubí (kudy již „voda neteče“), bude jejich povinností v rámci uvedení věcí do předešlého stavu opět uložit vodovodní potrubí v jeho původní trase tak, aby žalobcům byla voda dodávána jako v době do 10. 8. 2022.
16. Odvolací soud z výše uvedených důvodů výrokem I. svého usnesení žalobě z rušené držby vyhověl v rámci změny výroku II. usnesení soudu prvního stupně (§ 220 odst. 1 o. s. ř.), oproti kterému do svého rozhodnutí uvedl kromě uložení povinnosti žalovaným zdržet se rušení držby vodovodu též konkrétní rušení držby, jehož se mají žalovaní zdržet. Takto odvolací soud postupoval na základě upřesnění žalobního petitu v podání žalobců ze dne 26. 5. 2023 (č. l. 174), kdy konkrétně žalovaným uložil povinnost zdržet se jakýchkoliv zásahů do vodovodní přípojky a potrubí vodovodu, zejména jejich poškození, přeseknutí, překopnutí či jiného mechanického odstranění.
17. Odvolací soud též výrokem II. svého usnesení v rámci změny výroku I. usnesení soudu prvního stupně (§ 220 odst. 1 o. s. ř.) vyhověl žalobě v části týkající se uvedení věcí do předešlého stavu ve smyslu § 1003 o. z., když žalobci upřesnili petit týkající se uvedení do předešlého stavu v podaném odvolání tak, že jim jde o odstranění napojení vodovodu do nového potrubí na dvou narušených místech a propojení vodovodu do původního potrubí v trase odkazující na geometrický plán.
18. Odvolací soud se nezabýval tvrzeními žalobců, k nimž předkládali i důkazy, že žalovaní dne 7. 2. 2023 uzavřeli smlouvu o převodu práv stavebníka z jejich osob na předluženou obchodní společnost L.R.L. s.r.o. za účelem jejich vyvinění z protiprávního jednání, neboť tato tvrzení a důkazy neměli na rozhodnutí odvolacího soudu žádný vliv. Stejně tak se odvolací soud nezabýval listinami, které se týkají podání odvolání žalovanou 2. proti zmíněnému kasačnímu rozhodnutí krajského úřadu ze dne 30. 1. 2023, jelikož ve věci bylo možno rozhodnout i bez učinění závěru o tom, zda rozhodnutí krajského úřadu nabylo právní moci nebo bylo zrušeno. Odchylka

žalovanými provedené přeložky vodovodního potrubí od povolené trasy byla totiž nepochybně prokázána a žalování ji ani nepopírají.

19. Pokud žalování namítali jako procesní pochybení soudu prvního stupně to, že k jeho usnesení připojený geometrický plán nemá předepsané náležitosti, odvolací soud situaci vyřešil tím, že ke svému usnesení připojil geometrický plán s razítkem a podpisem oprávněného zeměměřičského inženýra M.S.. Geometrický plán je opatřen i (elektronicky zachyceným) souhlasem katastrálního úřadu, který však byl uveden i na té verzi geometrického plánu, jenž učinil součástí svého usnesení soud prvního stupně. Tento postup odvolacího soudu přitom nebyl nezbytně nutný a byl zvolen jen z důvodu právní jistoty, neboť geometrický plán slouží pouze k upřesnění trasy vedení vodovodního potrubí, a neslouží k vyznačení věcného práva do katastru nemovitostí.
20. Žalování též namítali, že jim nebyla předem doručena žaloba, ke které se proto nemohli vyjádřit. Tato námitka není podle odvolacího soudu důvodná. Byť doručení žaloby z rušené držby žalované straně ještě před rozhodnutím o žalobě není zcela vyloučeno, ze skutkových tvrzení žalobců ve spojení s přiloženými listinami se nepodávalo, že by bylo nezbytné žalované seznámit se žalobou ještě před rozhodnutím o ní, k němuž má navíc soud prvního stupně stanovenou velmi krátkou lhůtu 15 dnů od podání žaloby (§ 177 odst. 1 věta první o. s. ř.). K namítanému porušení práva žalovaných na spravedlivý proces z tohoto důvodu proto nedošlo, což je zvýrazněno tím, že spravedlivého procesu se žalovaným (stejně jako žalobcům) dostalo projednáním věci u jednání odvolacího soudu včetně provedení dokazování, a to za účasti obou stran sporu.
21. Jelikož odvolací soud usnesení soudu prvního stupně změnil, rozhodl výroky III. a IV. o náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů, kterou přiznal úspěšným žalobcům podle § 142 odst. 1 a § 224 odst. 1, 2 o. s. ř. Výše této náhrady činí celkem částku 27 844 Kč, na které se žalování podílí každý jednou polovinou ve výši 13 922 Kč s ohledem na jejich postavení samostatných společníků. Náhrada nákladů řízení před soudy obou stupňů sestává z těchto položek:
- soudní poplatek za žalobu žalobkyně a) ve výši 2 000 Kč,
 - soudní poplatek za žalobu žalobce b) ve výši 2 000 Kč,
 - soudní poplatek za odvolání žalobkyně a) proti usnesení soudu prvního stupně ve výši 2 000 Kč,
 - soudní poplatek za odvolání žalobce b) proti usnesení soudu prvního stupně ve výši 2 000 Kč,
 - mimosmluvní odměna advokátky žalobců podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (dále jen „advokátní tarif“) ve výši 1 200 Kč/úkon pro každého ze žalobců (podle § 9 odst. 1 a § 7 bod 5. advokátního tarifu, částka je po snížení z částky 1 500 Kč o 20 % podle § 12 odst. 4 advokátního tarifu za zastupování více účastníků), a to za šest úkonů právní služby (převzetí a příprava zastoupení, žaloba, odvolání proti usnesení soudu prvního stupně, vyjádření k odvolání žalovaných proti usnesení soudu prvního stupně, vyjádření žalobců na výzvu odvolacího soudu, účast u jednání odvolacího soudu dne 8. 6. 2023), vše podle § 11 odst. 1 písm. a), d), g), k) advokátního tarifu. Odvolací soud žalobcům z důvodu neúčelnosti nepřiznal požadovanou odměnu za vyjádření k odvolání žalovaných (podání ze dne 6. 3. 2023 na č. l. 121), neboť žalobci se k odvolání žalovaných již dříve vyjádřili (v podání ze dne 20. 12. 2022 na č. l. 105), a dále žalobcům nepřiznal odměnu za návrh na výkon rozhodnutí, jelikož tato odměna jim může být přiznána jedině v řízení o výkon rozhodnutí.
 - šest náhrad hotových výdajů advokátky žalobců po 300 Kč/úkon za výše uvedené společné úkony právní služby, a to podle § 13 odst. 1, 4 advokátního tarifu,
 - náhrada za čas advokátky žalobců promeškaný v důsledku zpoždění zahájení jednání odvolacího soudu ve výši 200 Kč (2 započaté půlhodiny po 100 Kč), když jednání mělo začít

ve 14:45 hod. a začalo až v 15:33 hod., a to podle § 14 odst. 1 písm. b), odst. 3 advokátního tarifu,

- náhrada za daň z přidané hodnoty z odměn a náhrad v sazbě 21 % ve výši 3 444 Kč podle § 137 odst. 1, 3 písm. a) o. s. ř.

22. Výroky V., VI. a VII. tohoto usnesení odvolacího soudu mají společný základ v nesprávnosti postupu soudu prvního stupně při stanovení výše soudního poplatku za žalobu a za odvolání. Správná výše soudního poplatku totiž nečiní částku 5 000 Kč, ale pouze částku 2 000 Kč, jak to vyplývá z položky 4 odst. 1 písm. c) sazebníku soudních poplatků coby přílohy k zákonu č. 549/1991 Sb., neboť předmětem řízení nebyla nemovitá věc, nýbrž ochrana rušené držby. Odvolací soud proto změnil (§ 220 odst. 1 o. s. ř.) výrokem V. tohoto usnesení výrok IV. usnesení soudu prvního stupně tak, že žalobcům uložil povinnost zaplatit soudní poplatek za žalobu ve výši 2 000 Kč, a to každému z nich, neboť mají v řízení postavení samostatných společníků.
23. Výrok VI. tohoto usnesení odvolacího soudu je odůvodněn tím, že žalobkyně a) si poplatkovou povinnost za podání odvolání splnila tím, že zaplatila soudní poplatek ve výši 5 000 Kč (zaplatila tedy o 3 000 Kč více; tento přeplatek jí vrátí soud prvního stupně), avšak žalobce b) nezaplatil žádný soudní poplatek, a proto mu byla tato povinnost uložena zmíněným výrokem.
24. Obdobná situace je u výroku VII. tohoto usnesení odvolacího soudu, kdy poplatkovou povinnost za podání odvolání si řádně splnil pouze žalovaný 1. ve výši 5 000 Kč (zaplatil tedy o 3 000 Kč více; tento přeplatek mu vrátí soud prvního stupně), avšak žalovaná 2. nezaplatila žádný soudní poplatek, a proto jí byla tato povinnost uložena zmíněným výrokem.

Poučení:

Proti tomuto usnesení není dovolání přípustné.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může oprávněný podat návrh na výkon rozhodnutí nebo návrh na exekuci.

Brno 8. června 2023

JUDr. Dušan Schinzel v. r.
předseda senátu